

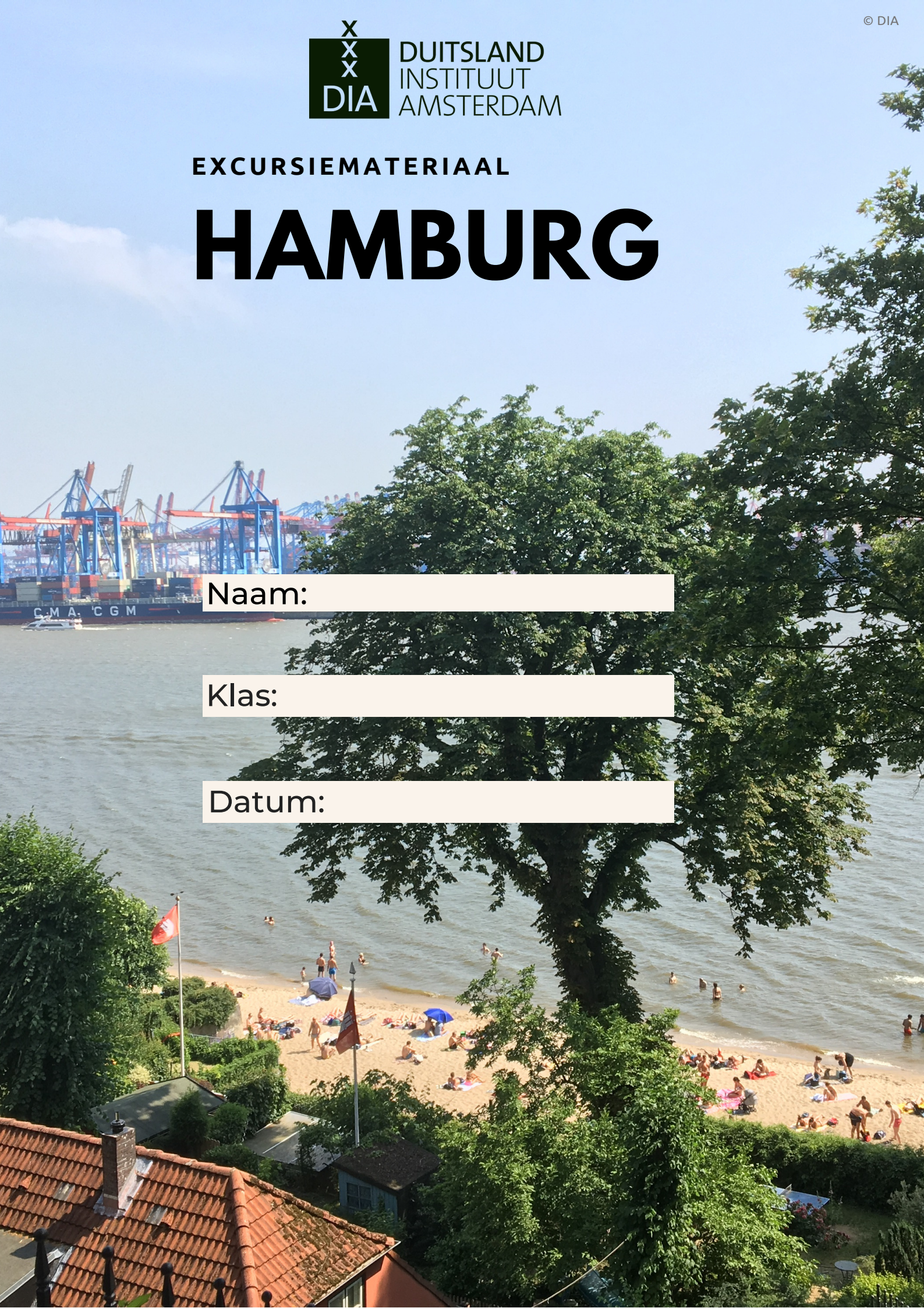
EXCURSIEMATERIAAL

HAMBURG

Naam:

Klas:

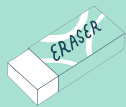
Datum:

EXCURSIEMATERIAAL

Tijdens de komende lessen ga je meer leren over de stad Hamburg. De Hansestad Hamburg ligt in Noord-Duitsland, aan de Elbe.

Deze opdracht sluit je af met een quiz. Na deze quiz ben je helemaal voorbereid om de stad Hamburg te bezoeken!

Opdrachten

Paragraaf 1 "Steden in het noorden"

Paragraaf 2 "Een stad in Duitsland"

Paragraaf 3 "De stad"

Paragraaf 4 "De stadsgeschiedenis"

Paragraaf 5 "Bezienswaardigheden"

Paragraaf 6 "Virtuele fototocht"

Paragraaf 7 "Quiz"

Legenda

"**Wat is dat**" over Hamburg

Opzoeken is toegestaan

Aan het eind...

Op naar Hamburg

Utrecht Centraal - Hamburg Hbf

5 uur

Groningen - Hamburg

3 uur

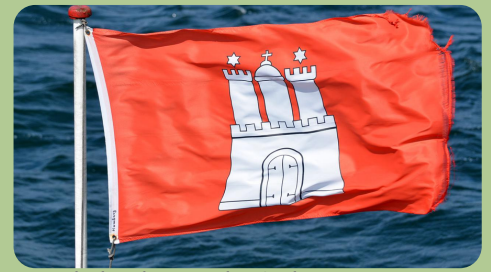

Amsterdam Schiphol - Hamburg Hbf

6,5 uur

... kan ik de deelstaten (Bundesländer) in Noord-Duitsland benoemen.
... ken ik belangrijke begrippen m.b.t. de stad Hamburg.
... heb ik een algemeen beeld van de stad Hamburg.

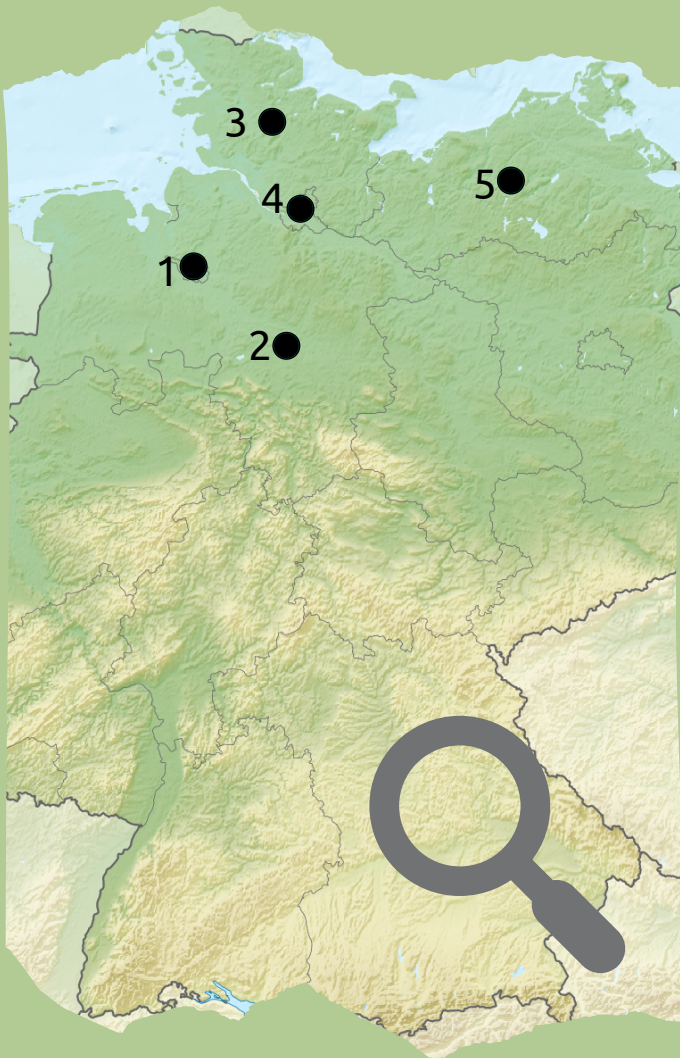
STEDEN IN HET NOORDEN

© Bernhard_Staerck, Pixabay

Noord-Duitsland (in het Duits: Norddeutschland) is de aanduiding die wordt gebruikt voor het noordelijk deel van Duitsland, dat geografisch, qua religie en taalkundig afwijkt van de andere delen van Duitsland. Meestal verstaat men onder Noord-Duitsland de deelstaten Nedersaksen, Bremen, Hamburg, Sleeswijk-Holstein en Mecklenburg-Voorpommeren. In de Middeleeuwen waren verschillende steden in Noord-Duitsland lid van de Hanze. Tevens stond deze tijd in het oosten voor een voortdurende veroveringsoorlog en verduitsing van de Slavische gebieden, die tot in de 20e eeuw door zou gaan.

Welke Noord-Duitse deelstaten (Bundesländer) worden weergegeven?

Wat is een deelstaat?

Een deelstaat is een soort provincie, maar heeft een eigen parlement en wetten. In het Duits heet een deelstaat "Bundesland".

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Ken je ook de hoofdsteden van de deelstaten? Zo ja, schrijf ze achter de namen van de deelstaten.

Ben jij wel eens op vakantie geweest in Noord-Duitsland? Zo ja, waar en wat viel je op? Nee, waar zou je graag naar toe willen en waarom?

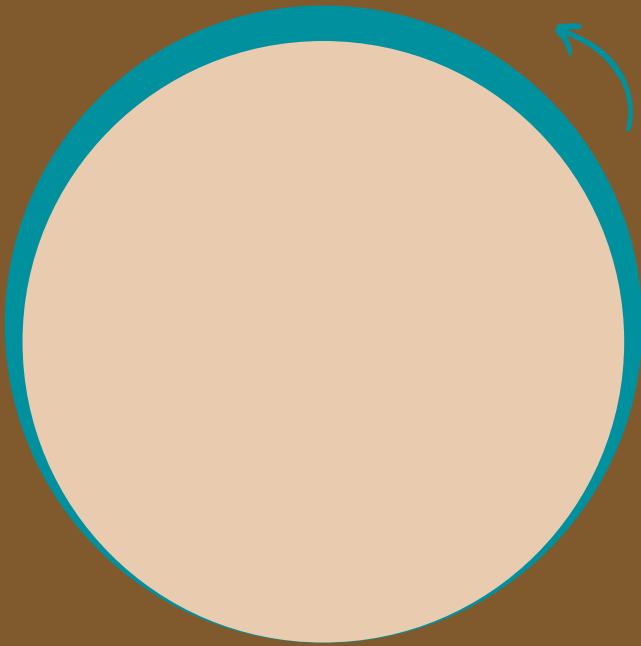
EEN STAD IN DUITSLAND

Bekijk de video over de stad in Duitsland en beantwoord de vragen.

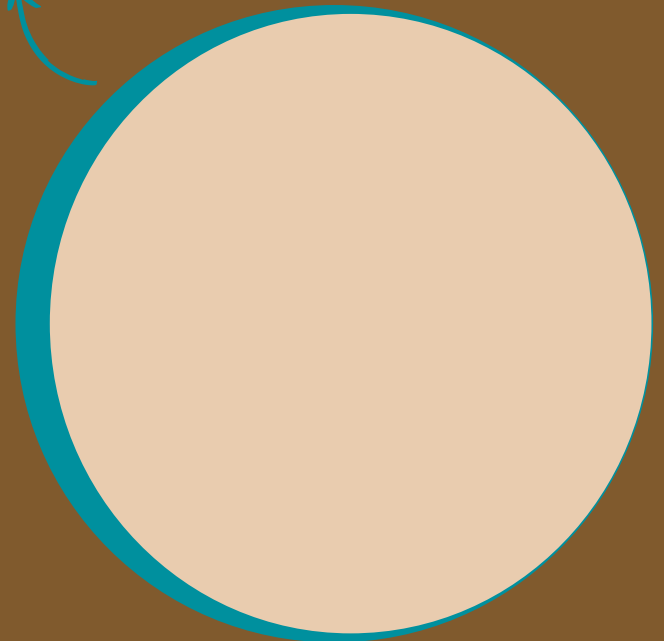

© Tobias Aeppli, Pexels

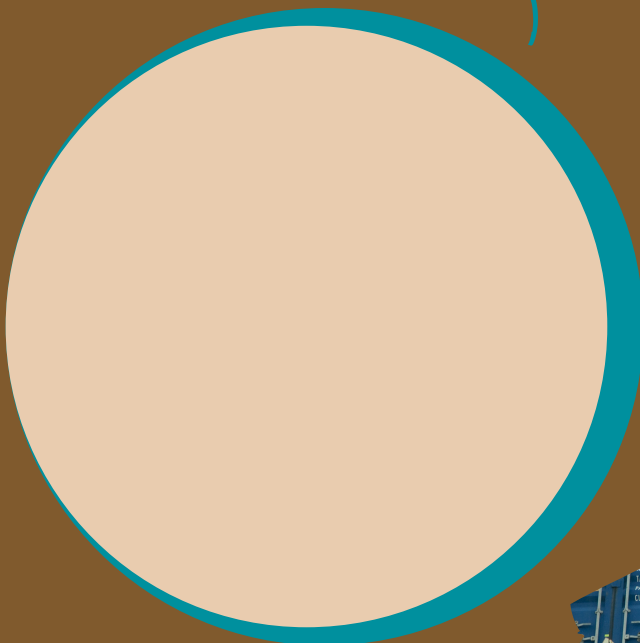
1. Welke vervoersmiddelen zie je?

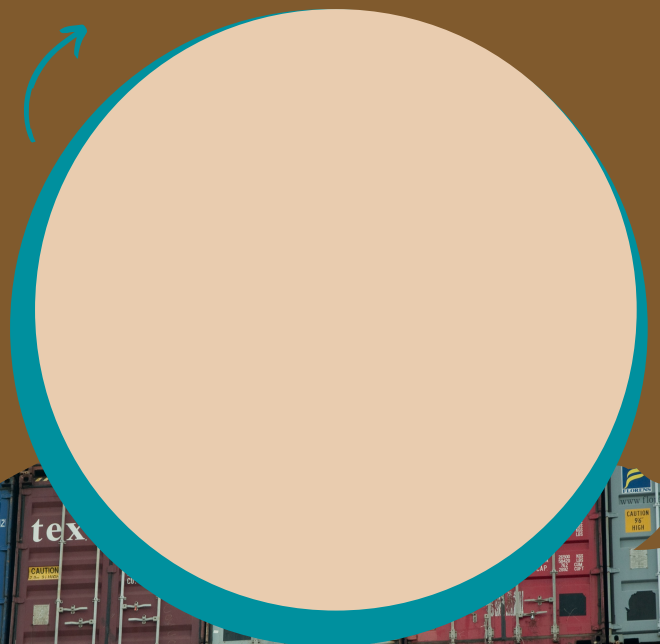
2. Wat voor soort bezienswaardigheden zie je?

3. Wat voor soort park zie je op het laatste beeld?

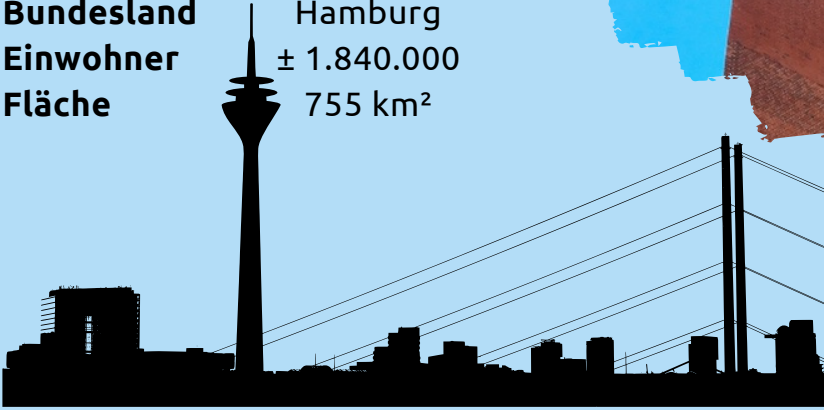
4. Heeft deze stad volgens jou een oude of nieuwe uitstraling? En waarom?

DE STAD

DE HIPPE HAVENSTAD HAMBURG

Bundesland Hamburg
Einwohner ± 1.840.000
Fläche 755 km²

© DIA

Moin, Moin! Welkom in Hamburg, welkom in de hanzestad, een wereldstad en een „freie Stadt“. Dat zijn de drie kernbegrippen die Hamburg kunnen samenvatten. Een wereldstad, omdat Hamburg na Berlijn de grootste metropool van Duitsland is en ruim 1,8 miljoen inwoners telt. Een Hanzestad, omdat de stad door de gunstige ligging aan de Elbe voor enorme zeeschepen bereikbaar is, en een „freie Stadt“ omdat het relatief onafhankelijk is en de stad in tegenstelling tot veel andere Duitse steden een eigen koers vaart. De bescheiden trots van de inwoners is meer dan terecht, de sfeer en de charme van de stad zijn internationaal en vol tradities.

Ken je beroemde personen uit Hamburg? Denk bijvoorbeeld aan een musicalster, een voetballer of iemand uit de politiek.

DE STAD

**DE HAVENSTAD
HAMBURG LIGT IN HET
NOORDEN VAN
DUITSLAND**

**HET HAMBURGS KLINKT
SOMS ALS HET
NEDERLANDS.
MISSCHIEN HOOR JE OP
STRAAT IN HAMBURG
WEL "WAT" OF "DAT"**

**HAMBURG STAAT IN DE
TOP 3 VAN GROOTSTE
MUSICALSTEDEN TER
WERELD**

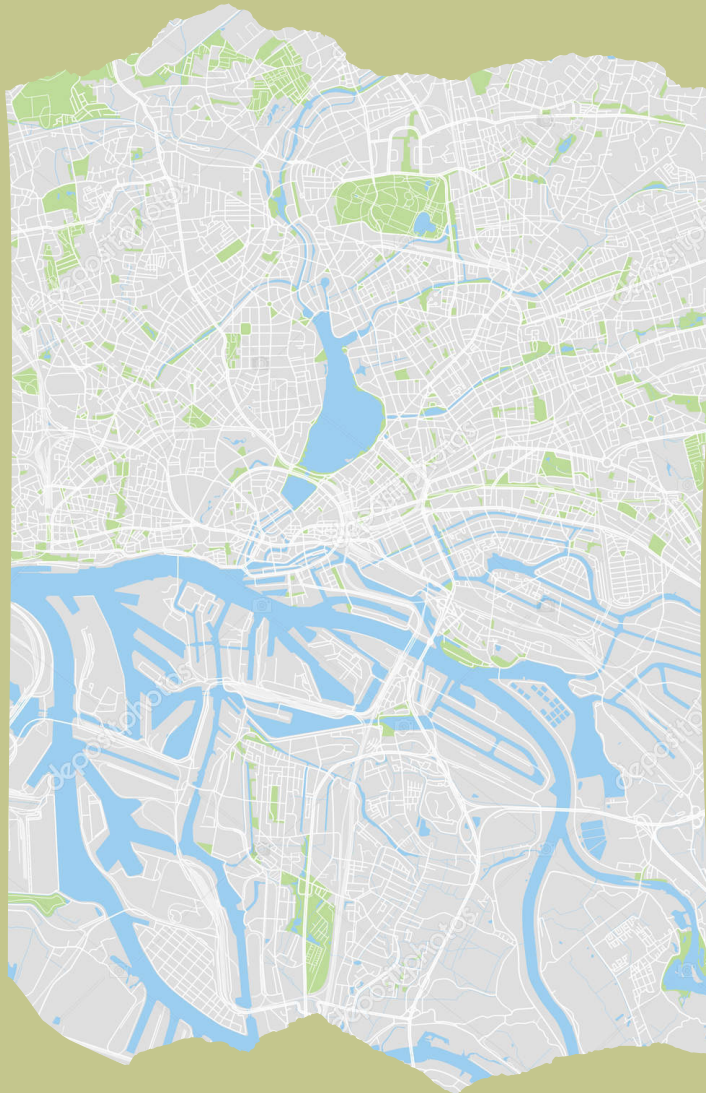

**SHOP TILL YOU DROP,
OF OP ZIJN DUTS:
SHOPPEN OHNE ENDE**

DE STADSGESCHIEDENIS

De geschiedenis van Hamburg gaat terug tot de tijd van Karel de Grote. Er werd in 825 na Chr. een kasteel gebouwd: de 'Hammaburg'. Dit kasteel stond op de kruising van de rivieren Elbe en Alster. De graaf van Holstein besloot in het midden van de 12e eeuw om bij Hamburg een nieuwe handelsstad te stichten naar het voorbeeld van Lübeck. **Zet op de kaart een kruisje waar volgens jou het kasteel "Hammaburg" stond. Noteer ook waar de Elbe en de Alster liggen.**

In het tekstje hieronder wordt Hamburg een soevereine staat, een kreisfreie stad en een Hanzestad genoemd. **Waar staan deze benamingen voor?**

Na 1550 overstijgt Hamburg de Hanzestad Lübeck en wordt de grootste handelsplaats van Noord-Europa. Bij de ontbinding van het Heilige Roomse Rijk in 1806, werd Hamburg een soevereine staat, officieel getiteld "kreisfreie" en Hanzestad Hamburg.

In de 19e eeuw werd Hamburg bezet door Napoleon, de Russen en de Zweden. Uiteindelijk kwam de stad weer in Duitse handen. In de Tweede Wereldoorlog werd tijdens de bombardementen veel van de infrastructuur in Hamburg vernietigd. Na de hereniging van Duitsland in 1990 herwon Hamburg haar positie van belangrijkste haven in het land.

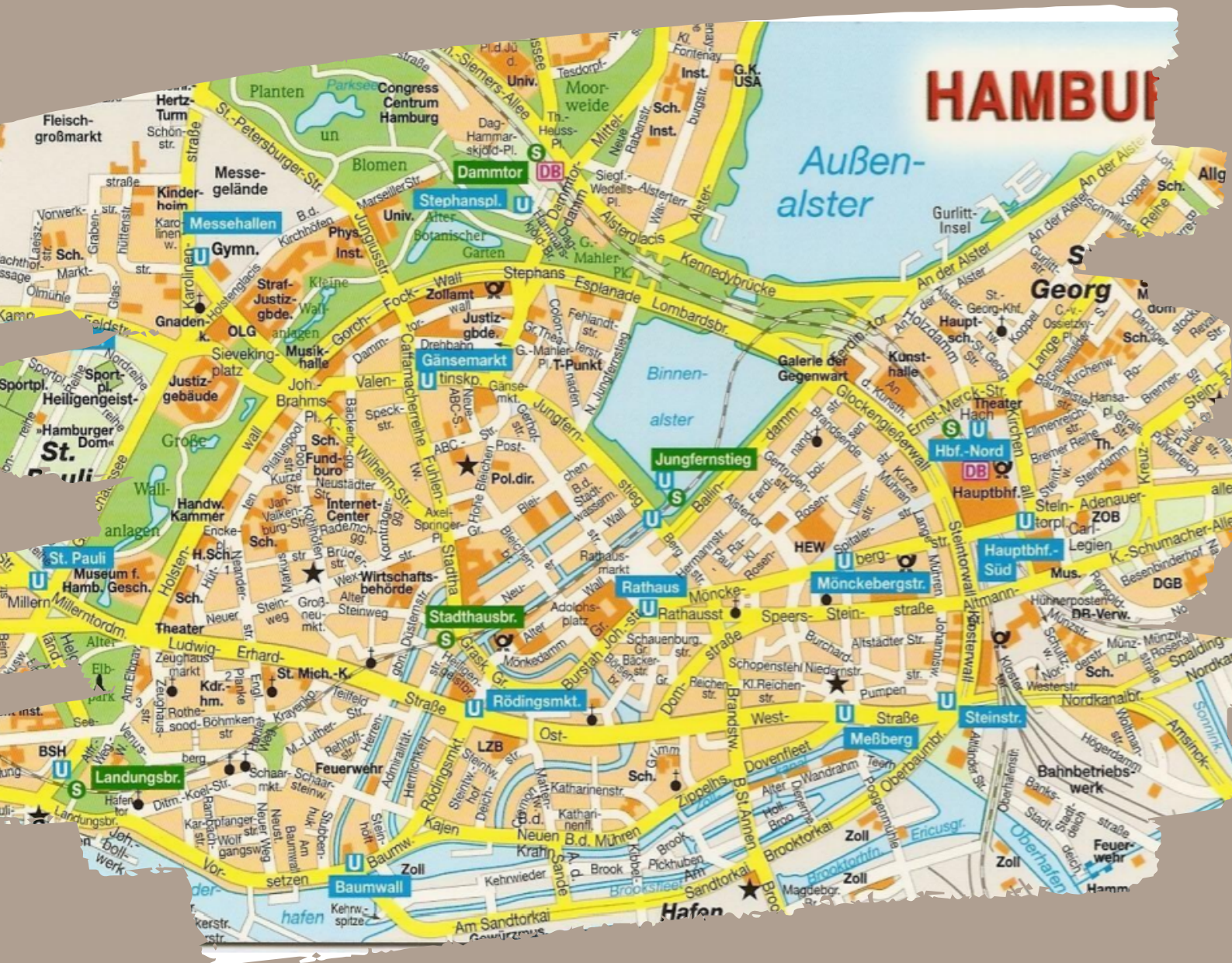
Wat is de hereniging?

Door de Duitse hereniging, in het Duits *Wiedervereinigung*, van 1990 werd een einde gemaakt aan de periode van verdeeldheid tussen de voormalige Duitse Democratische Republiek (Oost-Duitsland) en Bondsrepubliek Duitsland (West-Duitsland).

BEZIENSWAARDIGHEDEN

BINNENALSTER

Het bekendste meer in Hamburg is het Alstermeer, gesplitst in de Binnen- en Buitenalster in de Hamburgse binnenstad.

FISCHMARKT

Beroemd is Hamburg ook vanwege de legendarische "Fischmarkt". Deze markt trekt elke zondag ongeveer 70.000 bezoekers. Je vindt hier fruit, verse vis en bloemen, maar ook live muziek. En dat om 6 uur 's ochtends! Een echte belevenis dus.

SPEICHERSTADT

De oude havenpakhuizen vormen een stadje op zichzelf: de Speicherstadt. Je kan hier goede foto's maken.

MINIATUR WUNDERLAND

Miniatur Wunderland is de grootste modelspoorbaan ter wereld. Het ligt in het historische stadsdeel van Hamburg: Speicherstadt.

© Wolfgang Meinhart, CC BY-SA 3.0, via Wikimedia Commons

RATHAUS

Het Hamburger Rathaus is de zetel van de Hamburgische Bürgerschaft, het parlement van de Duitse deelstaat Hamburg.

HAMBURGER KUNSTHALLE

In de Hamburger Kunsthalle is een mooie collectie schilderkunst uit de 14e tot 19e eeuw ondergebracht.

WIJKEN

De Hamburgse wijken zijn erg verschillend, zo is er in Karolinenviertel veel Street Art te zien, terwijl het Schanzenviertel heel cultureel is.

PLANTEN UN BLOMEN

Planten un Blomen is een 47 hectare groot park in de binnenstad van Hamburg. Deze botanische tuin heeft een groot aantal exotische planten en bloemen.

© Holger.Ellgaard, CC BY-SA 3.0, via Wikimedia Commons

© Flickr / Jorge Franganillo / CC BY 2.0

HAMBURGSE HAVEN

De haven van Hamburg is de grootste haven van Duitsland en na de haven van Rotterdam en Antwerpen de grootste haven van Europa.

Zoals je kunt zien is er genoeg te bezoeken en te zien in Hamburg! Samen met je groepje krijg je een van deze bezienswaardigheden toegewezen en ga je er meer over ontdekken. Als je wijken krijgt, mag je zelf een wijk kiezen die je leuk lijkt. Zoek op het internet meer op over je bezienswaardigheid en bereid een korte presentatie (ongeveer 2 minuten) voor: Waarom moet je deze bezienswaardigheid als je in Hamburg bent echt bezoeken? Wat is er te zien in/bij jouw bezienswaardigheid?

VIRTUELE FOTOTOCHT

Je gaat een aantal bezienswaardigheden van Hamburg beter bekijken. De bezienswaardigheden vertellen vaak een groot verhaal over het gebouw of de plek. Je zoekt zelf op internet informatie over deze bezienswaardigheden.

Het Hamburger Rathaus is de zetel van de Hamburgische Bürgerschaft, het parlement van de Duitse deelstaat Hamburg. Aan de gevel hangen standbeelden van grootheden uit de tijd tussen 900 en 1800. Boven deze grootheden staan verschillende burgerlijke beroepen afgebeeld. **Bedenk minimaal drie beroepen die destijds uitgevoerd werden.**

© Hhbrmbk, CC BY-SA 3.0, via Wikimedia Commons

Eén van de bekendste stukjes Hamburg is de Speicherstadt. Dit is het deel dat gekenmerkt wordt door alle oude pakhuizen. De pakhuizen werden gebouwd tussen 1883 en 1927 en liggen op een reeks eilandjes. Deze wijk was vroeger onderdeel van de haven van Hamburg, nu is het één van de hipste plekken om te wonen. Je kon vroeger zowel de pakhuizen binnen via het water als via de straatkant. **In 2015 is de Speicherstadt toegevoegd aan een welbekende lijst. Welke lijst is dat?**

© CC BY-SA 2.5 via Wikimedia Commons

Als je het hebt over Hamburg, dan heb je het ook over de haven. De Hamburgse haven is de grootste haven van Duitsland en de derde grootste van heel Europa. Het is de moeite waard om te wandelen naar het Hafensstadt viewpoint. Vanaf daar heb je een 360 graden uitzicht over zowel het stadscentrum als de gigantische haven. In de haven kom je het schip Cap San Diego tegen. **Wat voor soort schip was en is de Cap San Diego?**

De rivier de Elbe heeft een belangrijke rol in de stad. Om aan de overkant te komen werd in 1911 de Alter Elbtunnel, officieel de St. Pauli-Elbtunnel genoemd, aangelegd. De tunnel werd trouwens pas "Alt" (oud) genoemd toen de nieuwe tunnel in 1975 werd geopend als onderdeel van de A7. Voor 1911 konden de arbeiders met een schip naar de overkant. **Waarom hebben ze toch een tunnel gebouwd? Wat is er handiger aan een tunnel dan aan een schip of pond?**

KENNISQUIZ

1) De stad Hamburg is na Berlijn de grootste stad van Duitsland en is een van de bekendste steden van Duitsland. **Kun je 4 dingen opschrijven die jou nu te binnen schieten als je aan de stad denkt?**

© KarstenBergmann
Pixabay

2) Een aantal Duitse steden heeft op het nummerbord van de auto een H vóór de letter van de stad staan. Bijvoorbeeld: HB=Bremen ; HH= Hamburg ; HL= Lübeck.

Wat betekent die H?

- A. Hansestadt
- B. Hauptstadt
- C. Heilbadstadt
- D. Heimstadt

3) Schattingsvraag: **Hoe lang is de alter Elbetunnel?**

                     meter

4) **In welke Duitse deelstaat ligt Hamburg?**

- A. Bremen
- B. Hamburg
- C. Nedersaksen
- D. Sleeswijk-Holstein

7) **Welke wijk staat op een bekende lijst?**

- A. St. Pauli
- B. Speicherstadt
- C. Hafencity
- D. Schanzenviertel

5) **Aan welke grote rivier ligt Hamburg?**

- A. de Rijn
- B. de Maas
- C. de Elbe
- D. de Oder

6) **Wat is de naam van het grote park met een botanische tuin?**

8) **Wat is de typische groet voor de mensen in Hamburg op elk moment van de dag?**

MEER WETEN OVER...

Wil je meer tips voor de stad Hamburg?

<https://explorista.nl/wat-te-doen-in-hamburg-de-12-leukste-tips-voor-de-hippe-havenstad/>

Meer weten over de verschillende wijken van Hamburg? (Beschikbaar in het Duits en Engels)

<https://www.hamburg-tourism.de/das-ist-hamburg/stadtteile/>